

Mayıs 2018

Kore Yarımadası'nda İstikrar: Çin İçin Tehlike Sinyali mi?

Yorum

BOĞAZIÇI ASYA ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

2018©All Rights Reserved. No part of this piece may be reproduced, copied or transmitted in any form or by any means, electronic or printed, without the permission of BAAM. The views expressed in this piece are the author's own and do not necessarily reflect our stance or policy.

2018©Tüm Hakları Saklıdır. BAAM'ın izni alınmadan kısmen veya tamamen elektronik veya basılı olarak çoğaltılamaz, dağıtılamaz ve yayınlanamaz. Yazıda belirtilen görüşler yazara aittir ve BAAM'ın görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

Websitesi: bogaziciasya.com

E-Mail: bogaziciasya@gmail.com

***Kore Yarımadası'nda İstikrar:
Çin İçin Tehlike Sinyali mi?***

Cansu K rkem

BAAM

Kore alıřma Grubu

Misafir Yorum – 2018

Soğuk Savaşın ilk sıcak çatışması '1950-1953 yılları arasında Kore Yarımadası'nda yaşanır. Japonya, 1905 yılında Kore'yi işgal ederek, Çin'i de etkisi altına almak ister. 2. Dünya savaşından yenik ayrılan Japonya, Kore'yi ABD ve Sovyet Rusya'ya bırakmak zorunda kalır. Amerika ve Sovyet Rusya ise Kore'nin İngiltere, Amerika, Rusya ve Çin'in ortak vesayeti altında korunmasına karar verir.

Bölünmüş bir yarımada

Kuzeyde Sovyet yanlısı bir hükümet (Kuzey Kore), güneyde ise ABD yanlısı başka bir hükümet (Güney Kore) kurulur. Kore yarımadası, Asya kıtasına geçebilmek için büyük bir jeopolitik önem taşıdığından büyük devletler Kore yarımadasında çıkarlarını korumaya çalışır. Ancak Amerikan müttefiki bir Kore kuruluşu 38. enlemin sınırı geçilerek Çin sınırlarına yaklaşması Çin'i oldukça rahatsız eder hatta Çinli liderler savaşa girebileceklerini duyurur. Savaş 1953 yılında fiilen biter fakat Kuzey Kore ve Güney Kore arasında 2009'a kadar barış antlaşması imzalanmaz.

Gerilim azalıyor

Kuzey Kore lideri Kim, geçen yıl yaptığı nükleer füze denemeleri ile hem Kore Yarımadası'ndan hem de uluslararası toplumdan büyük tepkiler alır. Birçok devletin uyarılarına rağmen denemelerinden ısrarla vaz geçmez. Bir süre sonra Güney Kore, iki Kore arasındaki ilişkileri onarmak ister ve bir çağrıda bulunur. Kuzey Kore lideri yılbaşında sürpriz bir mesajla 'iki Kore'den yetkililerin buluşabileceklerini' söyleyerek kız kardeşini özel temsilcisi sıfatıyla Güney Kore'ye gönderir.

Barış Evi'nde görüşme

1950-1953 yıllarındaki Kore Savaşı'ndan bu yana 3. kez düzenlenen liderler zirvesinde Kim Jong Un, Güney Kore topraklarına ayak basan ilk Kuzey Kore lideri olur. İki lider yürütülen görüşmeler sonrasında, 1950'den bu yana süren iki ülke arasındaki savaşı bu yıl içerisinde tamamen bitirmek ve Kore yarımadasının nükleerden tamamen arındırmak konusunda anlaşmaya varır. Bu olumlu görüşme Dünya liderleri tarafından oldukça hoş karşılanır ve mevcut ateşkesin kalıcı bir barış anlaşmasına dönüştürülmesi için iki ülke arasında ABD ve Çin'in de dahil olacağı 3'lü ve 4'lü görüşmeler yapılması konusunda mutabakata varıldığı bildirilir.

Dünyadan tepkiler

Trump, nükleer test ve füzelerle dolu bir yılın ardından, Kuzey ve Güney Kore arasında tarihi bir görüşmenin yapıldığını belirterek "Kore Savaşı sona eriyor. ABD ve onun harika insanları, Kore'de olanlarla gurur duymalı." , "İyi şeyler oluyor ama sadece zaman gösterecek." dedi. Çin, "İki lideri bu tarihi adım nedeniyle alkışlıyor, gösterdikleri siyasi kararlılık ve cesaret nedeniyle kutluyoruz" diyerek, tarihi buluşmanın bir fırsat olarak değerlendirilip, yarımadada uzun süreli istikrar için yeni bir yolculuk başlatmasını temenni ettiklerini sözlerine ekledi

Trump-Kim zirvesi

ABD Başkanı Trump ile Kuzey Kore lideri Kim Jong-un arasında gerçekleşip gerçekleşmeyeceği son ana kadar belli olmayan tarihi zirve, Salı sabahı itibariyle Singapur'un Sentosa Adası'nda gerçekleşti. Quebec'te düzenlenen G7 zirvesi ile Çin'de düzenlenen Shanghai İşbirliği zirvesinin de bu önemli görüşmenin hemen öncesine denk gelmesi iki liderin görüşmesini daha da önemli kılıyordu. Görüşme sonrası kameralar karşısına geçen Trump ve Kim dünya kamuoyuna olumlu mesajlar ileterek, Kuzey Kore sorununun barışçıl yöntemlerle çözüleceğinin sinyallerini verdiler.

Capella Otel'de düzenlenen ve bugüne dek gerçekleşmesi imkânsızmış gibi görünen zirve, görevdeki bir ABD ve Kuzey Kore liderinin ilk kez bir araya geliyor olması açısından tarihi önem taşıyor. Trump'ın her an sorun yaratma kapasitesi ve ABD'nin İran ile daha önce yaptığı nükleer anlaşmayı rafa kaldırdığı düşünüldüğünde bu yakınlaşmanın ne kadar süreceği herkesin aklında bulunan en büyük soru işaretlerinden biri. Bununla birlikte ABD'nin Kore Yarımadası'nda istikrarı istemesinin asıl sebeplerinden biri de yükselen Çin tehdidi. Zira Kore meselesi için gereğinden fazla enerji harcadığını düşünen Amerika, Kore sorununu gündeminden düşürerek Çin tehdidinde daha fazla mesai harcamak istiyor.

Öte yandan Çin de, olası bir ABD-Kore anlaşmasının kendi aleyhine yeni bir konjonktür oluşturabileceğinin farkında. Kore yarımadasındaki istikrarın ABD'nin elini güçlendireceğinin bilincinde olan Çin, konuyla yakından ilgilenerek kendine özgü diplomasisiyle önlemler almaya çalışmakta. Ne olacağını izleyip göreceğiz fakat ileriki günler Kore konusunun nereye evrileceğini görmemiz açısından son derece kritik öneme haiz.

Boğaziçi Asya Araştırmaları Merkezi (BAAM)

27 Nisan 2018'de Bosphorus Migration Studies (BMS) üyesi bir grup bağımsız araştırmacı tarafından Ankara'da kurulan BAAM, Türkiye'nin doğrudan ilgi alanına giren Kuşak ve Yol Girişimi başta olmak üzere Çin Halk Cumhuriyeti'nin Yeni Dış Politika Vizyonu, Avrasya jeopolitiği, güvenlik politikaları ve ekonomik ilişkiler üzerine araştırmalar yapmaktadır.

Bogaziciasya.com adlı web sitesinde günlük haber akışının yanında brifing, yorum, çeviri ve rapor yayımlayan BAAM, Türkiye'de Asya çalışmalarına katkı sunma ve konuyla ilgilenen genç araştırmacılara imkan sağlama amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Misafir Yazar Hakkında

Cansu KÖrkem

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Araştırma Asistanı, Şanghay Üniversitesi Doktora Öğrencisi